

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm XVII. Fundamenta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

Secundò decreuit Gregor. X. vt electus intra mensem à die præsentationis computandum, consensum adhibere teneatur, nisi recusare velit. Huic Nicol. III. id solùm explicationis gratiâ adjicit, huius mensis computationem faciendam etiam esse à tempore, quo electio non quidem à Capitulo præsentata est electo, sed ea aliter in eius notitiam peruenit.

Tertiò decreuit Gregor. X. vt electus intra tres menses, post præstitum consensum, confirmationem petere teneatur. Hanc partem Constitutionis Gregorianæ, quod attinet ad ecclesias Cathedrales, & regulares, quæ Sedi Apostolicæ immediatè subiectæ sunt, immutat Nicolaus III. statuens, vt electus post consensum præsentationi præstitum, vel si præsentatiõ tempore debitò facta non sit, post habitam notitiam electionis, intra vnum mensem iter arripiat ad Sedem Apostolicam pro petenda confirmatione. Finito autem eo mense, considerandum erit tempus, quo spectatà locorum distantia Romam accedere electus potuisset; atque insuper ad tempus istud viri boni arbitrio æstimandum, adjiciuntur viginti dies, intra quos si personaliter (nisi ob magnam loci distantiam priuilegio, aut consuetudine præscripta remisso facta sit) non aduenerit; aut, si iustè impeditus sit, procuratorem seu Nuncium non miserit, aut si is intra dies quindecim post dictos viginti numerandos plenam fidem non fecerit de impedimento, tum electus omni iure, si quod habet, priuatus existit; nisi talia impedimenta interuenissent, quæ ad declinationem pœnæ huius iudicii sufficientia videantur. Probare autem electus debet impedimentum personalis aduentus sui, & nihilominus, eo impedimento cessante, personaliter comparere; alioquin amittit ius suum, vti habetur in §. Insuper. Atque hæc de electo. Quòd verò ad electores attinet, ij duas personas ex Capitularibus sufficienter instructas ad Sedem Apostolicam mittere debet, & quidem expensis prælaturæ, si bona eius à bonis Capituli diuisa sint: Sin verò communia, ex eisdem, vel si non suppetant, aliunde à Capitulo prouisis. Quòd si

verò accidat, electionem in discordia fieri tum electus, vel electi (quo casu diuersarum electionum, ex vtraque parte Capitulares duo mittendi sunt) expensas sustinere debent; idque sub pœna priuationis, nisi eos inopia excuset. Vide quæ dixi in c. vt præteritæ, 45. extrâ, hoc tit. Si autem electores dictas personas, vel saltem, si ex impeditis sint, procuratorem sufficienter instructum non miserint, patiantur pœnam.

Atque hæc, quæ dicta sunt, ferme similiter locum habere debent in causis electionum, in quibus ad Sedem Apostolicam appellatio conceditur, iuxta c. 1. eod. lib. & tit.

Ad extremum adjicit Nicol. III. in postulatione quædam obseruanda esse, quæ de electione supra dicta sunt; nisi aliquis postuletur, qui antea ecclesiæ alicui alligatus sit; tum enim iura antiqua obseruari debent: In duobus præterea causam postulationis diuersam esse, notum est: Videl. Quòd postulatus consensum postulationi præbere non debeat; & quod ad ipsum non pertineat expensas facere, sed ad postulantes, tamen si postulatio in discordia facta fuerit. Vtrum verò postulantes, eligentes, aut electi repetere possunt expensas, quas fecerunt, id ex æquitate & præscripto aliorum canonum iudicandum erit. Vide quæ dixi supra in cit. c. Vt præteritæ.

CAPITVLVM XVII.

Fundamenta.

SUMMARYM.

1. *Constantinus Imperator Lateranosium palatium, ipsamq. urbem Romanam Syluestro I. & eius successoribus donauit.*
2. *Hanc donationem Constantinianam certam esse suis publicis diplomatis Frænci Reges professi sunt.*
3. *Nullus Imperator, Princeps, aut alius notabilis præeminentia vel potentia debet eligi in senatorem aut Rectorem urbis.*
4. *Excipiuntur, qui originem ex Vrbe Romana*

mana trahunt, vel perpetuam habitationem ibi habent, ut ad annum vel tempus breuius eligi possint.

Leo III. huius Constitutionis Auctor, Linprimis præfatur, quomodo Christus Dominus B. Petrum Apostolum supra reliquos Apostolos honorarit, ut & ipsorum, quippe omnium Christi sequacium, caput constitueretur, & quidem ita, ut talis summa potestas in successoribus eius semper duratura esset. Sed & idem Saluator ihu B. Paulum socium in Gentium Apostolatu adiunxit: Per vtriusque autem doctrinam, atque mortem gloriosam Vrbs Romana resplendet.

NOTANDVM I. Iurisdicção ecclesiastica à summo Pontifice veluti totius Ecclesiæ Capite in reliquos Episcopos, atque ecclesiæ Pastores conueniente ordine, ac subordinatione deriuatur, secundum Christi voluntatem, & institutionem. Ita colligitur ex hoc c. & explicauit latè lib. 2. tract. 1. c. 6. §. 1. & c. 7. §. 2. Veruntamen ipsos Apostolos non à B. Petro, sed à Christo ipso Apostolatam, & iurisdictionem in omnem ecclesiam, quamuis cum subiectione ad Petrum, accepisse, certum est.

1 Deinde subiungit idem Leo III. Quomodo diuina providentiâ factum fuerit, ut Constantinus Imperator post Christi fidem ac baptismum susceptum Lateranensem suum palatium, ipsamque Vrbs Romanam Syluestro I. Vrbs Romæ Episcopo, & successoribus eius donarit, ipse in Orientem discedens, Bizantij (quæ postea Constantinopolis, & noua Roma dicta est) sedem Imperialem construens.

2 Porrò de hac donatione Pontifici facta ab Imperatore dubitari non debet; cum constet, longè ante tempora Caroli magni dominia Vrbs Romanæ ad Pontificem pertinuisse: quandoquidem Franci Reges, inprimis Carolus Magnus ea à Longobardis inuastatoribus erepta, Romanæ ecclesiæ se restituere, publicis diplomatis professi sunt: Neque vllum in antiquitate vestigium apparet, quòd ea terra aliò modo ad Pontificem Ro-

manum, nisi ex Constantini liberalitate proueniret. Cæterum edictum quod to. 1. Conciliorum insertum est de Constantini donatione, cuius etiam in hac Nicolai constitutione mentio fieri videtur, à Græcis falsatoribus profectum, fidem non meretur: cum plura in eo cõtineantur, quæ apertè falsitatis conuinci possint, ut bene ostendit Seuerinus Binius to. 1. Concil. vbi de donatione Constantini, fol. 250. 254.

Præmissis præfationibus, Papa aperit propositum suum esse, ut Vrbs Romana tum religione, tum temporali potestate ad eum eminens, perpetua quiete fruatur, & ut ipse Pontifex atque Cardinales securè contenerent, & quæ quouis tempore expedire videantur, absque cuiusque impeditio, liberè discernere possent. Ad hoc consequendum, omnemque oppressionem à populo Romano amouendam, statuit, ut impostero sine speciali Sedis Apostolicæ licentia in literis obtenta, nullus Imperator, Rex, Princeps, Marchio, Comes, aut Baro, aut eiusmodi potentis personæ frater, filius, aut nepos, in Senatorem, aut Rectorem Vrbs eligatur; alijs verò quilibet non ultra annum ad tale officium assumatur. Alioquin electio, & omnia acta, eiusmodi promoti ipso iure irrita sint; ipsique tam electores, seu promotores, eorundemque auxiliares, & fautores excommunicationem latæ sententiæ Sum. Pontifici reseruatam incurrant: Sed & electi, seu prouisi excommunicationem eandem contrahant: insuper tum ipsi, tum eorum posteri omnibus feudis, ac quibusuis gratijs, quas à Romana, aut alijs ecclesijs consecuti sunt, ipso facto priuati existant.

Excipiuntur tamen, qui ex Vrbe Romana originem trahunt, vel perpetuam habitationem habent, ut ad annum, vel tempus breuius eligi possint; tametsi dictorum potentium personarum fratres, aut filii, aut nepotes existant: Imò tametsi & ipsi comitatum, baroniam aut similem iurisdictionem temporalem extra vrbs & territorium eius possideant; dummodo non tantæ potentiæ sint, ut spectato sine huius Constitutionis, sub ea meritò comprehendendi censeantur.